

איילת דרורי סופדת לאהרון סורת ז"ל

אהרן, חבר יקר שלנו, שלום,

סעד. השכם בבוקר. בחוץ השחרורים מתחילים את היום בשירת החופש, ולעומתם טרטור מנוע של מטוס, שחג סביבנו. אפשר לשמוע קולות של חיים שמתחילים לנבוט אחרי הטבח שהתחולל סביבנו בשבעה באוקטובר. אני מקשיבה לקולות היום המתעורר. הכל כמעט נורמלי. בתקופה הזו השקדים לאורך כביש 232 ירוקים ויפים. הם סיימו את הפריחה לפני כשבועיים. אתה נפרד מאיתנו בזמן של נוטע. הזומר המהיר ביותר בסעד, עם שתי מזמרות – אחת בכל יד.

"היו ימים" נהגת לומר, בימים ההם היית מרכז המטע, סטודנט חרוץ המתכוון ללימודי הדוקטורט בביוכימיה, תוך שתיית קפה חזק בלילה, כדי להישאר ער, לומד חריף של התלמוד ואיש שיחה סקרן ומתעניין.

לפני כעשרים וחמש שנה, בעת תפילת שחרית, בעודך עטור טלית ותפילין, איבדת את ההכרה ונפלת. האירוע המוחי שעברת עיצב את שארית חיידך. לדברייך, הסיבה שבחרת לחזור ולחיות היתה הבשורה על הולדת נכדתך הבכורה, מעין.

משהחלטת על כך – נלחמת כדרכך, באומץ ובגבורה להישאר עצמאי, למדת לדבר מחדש ואפילו כתבת ספר על ההתמודדות עם המחלה, חזרת לעבוד במכוורת, אבל הצטערת על הידע הרב שהיה לך ואבד. "הבריאים לא יבינו לעולם".

אנחנו התקרבו אליך כשיכולת הדיבור שלך כבר היתה מוגבלת. קיבלת אותנו על הכורסה, שהלכה ונעשתה מרופדת ומותאמת עם השנים, ודיברנו בשקט של שבת בבוקר. במעט מלים, בנוסחאות קבועות ניסית להביע את התסכול, הכעס, חוסר האונים ובצידן את ההודיה: "נמאס לי, אבל לא כואב לי בכלל", אמרת.

אהבתי במיוחד את חוש ההומור והסיפורים על אנשי סעד. סיפרת על מישהו שתמיד רץ ומיהר, ופעם כשאמרת לו שלום הוא עצר ושאל: "מה, אתה מדבר?". זו היתה הדרך לזיהוי אנשים טובים (על הרעים לא הסכמת לדבר): "הוא היה טוב אליי בבית הכנסת", "היא תמיד אומרת לי שלום". ביאליק, במאמרו "גילוי וכיסוי בלשון", כותב: "הלשון לכל צירופיה אינה מכניסה אותנו כלל למחיצתם הפנימית, למהותם הגמורה של דברים, אלא אדרבה, היא עצמה חוצצת בפניהם. מחוץ למחיצת הלשון, מאחורי הפרגוד שלה, רוחו של האדם, המעורטלת מקליפתה הדיבורית, אינה אלא תוהה ותוהה תמיד". נהגת לומר שאתה לא מבין למה זה קרה לך. מה "הוא" רוצה ממך. מה לא עשית בסדר. ניסית למצוא הגיון ופשר לחיים שאחרי האירוע. עבורי, המפגש איתך היה המפגש עם "רוח האדם": אומץ בלתי מתפשר להילחם על מה שנכון ומוסרי בעיניך, חוכמה רבה ללא מילים, צניעות וענווה ואמונה בערכי הקיבוץ והיהדות.

אהבת את סעד, שהיתה הבית שלך במשך 65 שנה, על אף שחזרת ואמרת בצער ש"זה כבר לא קיבוץ יותר". בילדותך מתה עליך אמך, המוסדות בהם גדלת לימדו אותך את קשיי החיים, ולא נתנו לך את החום הביתי שילד זקוק לו. בסעד הרגשת לראשונה בבית. אילה שהצטרפה לבניית הבית שלכם כאן, ראתה אותך לראשונה במלוא תפארתך בכרם, מפגש שהיווה את היסוד למשפחה הגדולה והמלוכדת שהקמתם. למדנו מכם - אילה, שפרה, יעל, חגי, ברוך ואורי ומהמשפחות שלכם נאמנות, תמיכה ונדיבות.

ברוך שובך הביתה, אהרון, אל המקום שלך, אל האדמה שלך. ממש קרוב למה שהיה פעם מטע השקדים שלך. מי ייתן ויחזרו הביתה גם השכנים שלנו כולם, וכל החטופים ממחילות עזה, ונדע כולנו ימים של ברכה ושפע על אדמתנו הטובה.

המת יצל סופדת לאביה - אהרון פורת ז"ל

קיבלתי במתנה שני אבות. את שניהם הערצתי ואהבתי מאד. שניהם היו מיוחדים במינם. עקשנים, מוכשרים, צנועים ויפים מאד. הראשון נעלם במפתיע, אפילו לא הספקתי להיפרד. השני הגיע עם הרבה סבלנות, וקיבלנו במתנה זמן איכות. כזה שיכולנו להיות כולנו יחד, מבלי שימהר להספיק עוד משהו, לנצל את הזמן הכי טוב שאפשר. זכינו, באמת שזכינו, אבא, להיפרד ממך כמו שמגיע לך.

זכינו להודות לך על שנים נפלאות, על גבורה, אומץ ועל נחישות בלתי מתפשרת. זכינו לראות אותך שוכב רגוע ונינוח, מוקף בהמון חום ואהבה. זכינו לספר לך עוד בחיך כמה אנחנו גאים בך וכמה מיוחד אתה.

ואתה הקשבת, ונשמת לאט לאט, כמו שתמיד קיוונו. שרק לא תסבול.

שכבת רגוע, ויפה כל כך. באצילות האופיינית לך.

ופשוט נשמת.

וכל הקמטים נעלמו, והשיער הפך כהה ורך,

ואנחנו לידך, נדהמים שוב ושוב מהעקשנות הבלתי מתפשרת, נלחם על כל נשימה, כמו שרק אתה יודע, אבא.

ונזכרנו איך לקחת אותנו על הטרקטור לפריחה של השקדים, איך היית תמיד הגבר הכי חתיך עם כובע טמבל וסנדלים, איך העמסת את השק של הכביסה על הכתף, ורכבת על האופניים עם יד אחת למכבסה, איך היית הכי מהיר בתורנות שטיפת כלים, איך למדת את כל התארים בשעות הקטנות של הלילה עם גרעינים שחורים ושוקולד מריר.

נזכרנו שמעולם לא שמענו אותך מרכל או מקלל, מעולם לא התלוננת, לא קיטרת.

בשש ועשרים לערך בבוקר, לפני 27 שנים נפרדנו ממך, אבא, כשאתה עטוף בטלית, עם התפילין על הראש. במקום לעלות על הטרקטור ולצאת למטע הובהלת באמבולנס לביה"ח סורוקה.

היום בערך בשש ועשרים בבוקר נפרדנו ממך שוב. חזרנו יחד איתך, אבא, לסגור מעגל בבית הכנסת "בית אהרון".

אני מודה בשם כולנו לכל מי שהגיע לכאן היום, ולכל האנשים המקסימים שתמכו וליוו את אבא ואותנו לאורך כל השנים (חברים, שכנים, ועדות ועוד). תודה מיוחדת לאיילת ולדוד, לאתי, עטרה, הדס ותמיר, תודה גדולה לדר' אמיתי אוברמן שוידא שאבא יזכה להיפרד בכבוד.

והתודה הכי גדולה - לאמא, שתמכה, ליוותה וטיפלה במסירות הירואית, שעשתה הכל בצניעות, בשקט ובענווה.